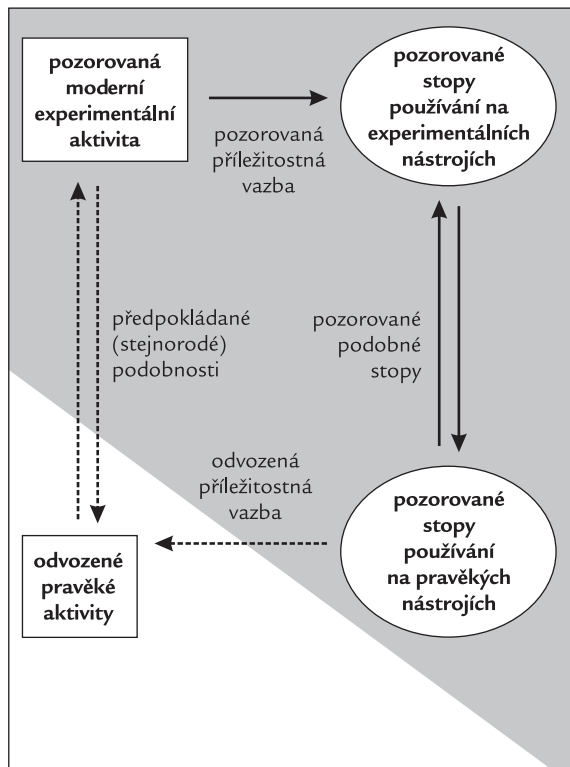

Teorie o rekonstrukci prehistorického domu a experimentální archeologii*

Rekonstrukce je důležitým nástrojem při interpretaci archeologicky doložených domů, jejich konstrukcí, obývání a významu. Stavební rekonstrukce má mnoho významů, zde je označována jako model. Modely jsou postavené na základě analýz a interpretací celku, navzdory chybějícím dílům. Pojem konstrukce je zde navrhován pro případ, kdy počáteční bod stavebních prací nevyplynul přímo z analýzy a interpretace archeologických poznatků („staví se z ničeho“).

■ Marianne RASMUSSEN
Výzkumné centrum Lejre
(Dánsko)

■ Obr. 1 Analogické uvažování. Tmavé části ukazují současné pozorování. Upraveno podle Jensen 1994, obr. 3

Úvod

Rekonstrukce, v jakékoliv podobě, je důležitý nástroj při interpretaci archeologicky doložených domů, jejich konstrukcí, používání a významu. Rekonstrukce může zahrnout vše od představy jednoho člověka o tom, jak dům vypadal, jak byl velký atd., až po vlastní stavbu domu v plném měřítku. Nehledě na formu, je tato představa důležitá jednak jako počáteční bod v interpretaci, a jednak pro představení této interpretace ostatním. Tvorba a stavba představ podporuje kreativní základy pro rozvoj teorie.

Existují výhody a nevýhody rekonstrukcí, nehledě na úroveň, na které se provádí: především stavba modelů v životní velikosti je velmi náročná na materiál. Její velká síla je však v tom, že poskytuje příležitost vyzkoušet si využití vnitřních částí domů. Naproti tomu, jak stavební procesy, tak výsledné produkty jsou kolektivním výsledkem mnohých výkladů, které samozřejmě odrážejí moderní vnímání domů. Modely, které nejsou tak náročné na materiál, ať už načrtnutý obraz, nebo trojrozměrný zmenšený model mají tu výhodu, že mohou být kdykoliv přeměněny podle změn v interpretaci. Naproti tomu zmenšené modely nemohou poskytnout ten samý kontext pro inspiraci a tvoření myšlenek, pokud nám nedovolí se například pohybovat fyzicky uvnitř domu a vcítit se do domu a jeho okolí.

Rekonstrukce a experimentální archeologie jsou dva pojmy, které se často používají společně a zaměnitelně. Rekonstrukce je komponent ve vykonávání experimentální archeologie; rekonstrukce artefaktu, lokality a postupu je nezbytná v experimentální archeologii. Zároveň je rekonstrukce také cílem a pro-

duktem experimentální archeologie při vytváření našich interpretací událostí, staveb (například domů), pracovních postupů, řemesel atd. Zatímco rekonstrukce je v tomto smyslu široký pojem, pojem experimentální archeologie je užší a popisuje určitou organizovanou archeologickou metodu se specifickými požadavky týkající se provedení, zhodnocení atd. Pojem rekonstrukce může být použit jako proces i jako produkt. Dále je rekonstrukce pravěkých domů chápána jako stavba modelů v plném měřítku. Rekonstruovaný dům je model a je často implicitně vnímán jako model v plném měřítku. Používáním termínu model přesně odkazujeme na konstrukci výkladu archeologické stavby.

Rekonstrukce ve smyslu znovu vytváření něčeho je samozřejmě nemožná. Můžeme diskutovat o tom, do jakého stupně se to projevuje v jednotlivých případech, kde rekonstrukce staví přímo na původním zdroji a vzhled objektu je znovu postaven a může se říct, že všechny prvky jsou přítomny. Příklad toho by bylo lepení kusů rozbitého hrnce.

Někteří dávají přednost termínu konstrukce. Ale pojem konstrukce, v tomto kontextu, chápu jako něco, co je do značné míry vytvořeno, a že nestavíme jen něco nového, ale že vytváříme něco z ničeho. Správné použití tohoto pojmu by bylo v případě, že počáteční bod pro stavební práce nevyplynul přímo z analýzy a interpretace archeologických poznatků. Tento styl konstrukce samozřejmě existuje tam, kde jsou archeologické poznatky a jejich interpretace podřízené, např. když se cíl stavební práce odvozuje od domů z vesnice z doby železné v Lejre, nebo kde jsou domy prostě postaveny po vzoru domů z doby železné tak, aby vytvořili neob-

* Tento článek je úpravou předmluvy sborníku Rasmussen, M. (ed.) 2007: Iron Age houses in flames. Testing house reconstructions at Lejre, Studies in Technology and Culture vol. 3. Historical-Archaeological Experimental Centre. Lejre, s. 8-15

vyklou scénu, která může právě tak dobře být třeba westernovým městečkem.

V tomto směru je vhodné a možné rozlišení mezi různými cíli. Model je termín, který může být použit v situaci, kde je jasná a potvrzená role subjektu. Vytváříme si analogie a jejich základy sami, ale zároveň nepohlížíme na archeologické poznatky jako na irelevantní. Modely jsou postavené na základě analýz a interpretací celku, navzdory chybějícím dílům.

Domy v experimentální archeologii

Modely pravěkých domů v měřítku 1:1 jsou zahrnuty v experimentálním výzkumu, který obsahuje témata týkající se jak výstavby a konstrukce domu, tak jeho použití a funkce.

Stavba a konstrukce

O této problematice bylo napsáno mnoho. Bylo postaveno nespočetné množství modelů v životní velikosti, zvláště od 70. let 20. století, ale existuje i mnoho dřívějších příkladů, zejména z meziválečné doby v Evropě (Ahrens 1990; Schmidt 2000; Peterson 2003). Navzdory tomuto množství projektů bylo vydáno velmi málo publikací o cílech stavebních prací a získaných zážitků, které by nám umožnily chápat právěk.

Několik modelů v původním měřítku bylo vystavěno na základě výsledků vědeckých bádání, ale drtivá většina byla primárně postavena kvůli vzdělávacím účelům. Projekt může sloužit oběma cílům a v podstatě se zdá, že není nic, co by bránilo splnění obou cílů tím, že se postaví dům na základě vědeckých poznatků, který bude později sloužit jako předmět praktické výuky a informačních aktivit (Lund a Thomsen 1982; Draiby 1991; Ras-mussen 1999).

Velký počet domů ve vesnici z doby železné v Lejre byl postaven s úmyslem vykonat srovnávací experimenty. Od začátku se myslelo na to, aby stavba modelů v životní velikosti mohla být použita k dosažení lepšího pochopení konstrukce staveb z doby železné, a v širším pohle-

■ Obr. 2 Plán domů v Bognaes, spálených v rámci experimentu v srpnu 1962. Experimentátoři se pokusili zaznamenat co nejvíce detailů, včetně vybavení, které přežilo požár, ale oheň změnil jeho strukturu a podobu.

du, lepšího pochopení životních podmínek té doby. Nejen jednotlivé domy, ale celá první vesnice byla zamýšlena jako kompletní obývací experiment. Nicméně, krátce před tím, silně vizuální a inspirativní povaha modelů pobídla k jejich přesunu ke vzdělávání a interpretaci. Třebaže se tyto aktivity později vyvinuly v přednostní a nejzřejmější funkce těchto staveb, domy nebyly nikdy odděleny od výzkumných prací, což se naopak stává celkem často.

Je zapotřebí mnoho promyšlených kompromisů, když se má stavět dům pro výzkumné i vzdělávací a interpretační účely. Praktické důvody budou brány v potaz v případě, že má dům sloužit ke vzdělávacím účelům a být používán moderními lidmi. Například, udržování protipožárních zásad je nevyhnutelné. Je velmi obtížné postavit celkově pravdivý trojrozměrný interpretační model. Naproti tomu, také díky vlastnímu užití domu, se dá dosáhnout té nejlepší platformy pro rozvoj teorie: v průběhu totiž vyvstávají nápady a nastává konfrontace s problémy. Jestliže je cílem otestovat například domněnky o konstrukci, vybavení, apod., můžeme využít potenciálu digitálních modelů. Tvorba trojrozměrných počítačových modelů, ve kterých mohou být simulovány různé situace, a ve kterých mohou být stanoveny jednotlivé

proměnné, bude často efektivnější a levnější způsob ověření určitých problémů. Další otázky jsou méně vhodné k tomu, aby byly zodpovězeny počítačovou simulací, hlavně proto, že jak se lidově říká, z počítače nevyjde nic víc, než to, co se do něj vložilo. Pocit při vstupování do domu v životní velikosti, a prožívání pocitu z prostoru, akustiky, klimatu a světla poskytuje příležitosti pro odhalení zcela jiného měřítka, než jakého by se dosáhlo sledováním domu na obrazovce počítače. Pro většinu moderních lidí je pocit z prostoru v trojrozměrném dlouhém domě zcela neznámý, takže pouhý pocit z chůze mezi kůly a „pochopení termínů“ v boční nebo v hlavní lodi dává kompletně jiný pohled na potenciál domu a jeho limity. Navzdory značné ceně stavby domu, je to stále užitečná poznávací činnost bez ohledu na to, je-li pojata jako část vědeckého procesu, nebo aplikovaná v učebním kontextu.

Použití a funkce

Interpretace používání a vybavy domů může přispět k formulaci archeologických teorií o společnoscích a společenských podmínkách.

V tomto problému bylo vydáno velmi málo vědecky zaměřených publikací spojených s modely domů. Jak bylo uvedeno výše, existuje často odlišnost cílů mezi fází,

ve které je stavba domu plánována a uskutečněna a mezi fází, ve které se stavba používá. Bývá pravidlem, že první fáze je spojena s vědeckými a výzkumnými závěry, zatímco druhá fáze je spojena s interpretací a vzděláváním. Nicméně je několik případů, kdy fáze používání domu poskytuje poklad pro domněnky a interpretace. Nedůvěra k nim obvykle nastává z nejasných okolností vědecké důvěryhodnosti experimentálních výsledků, které bývají založené jen na vizualizaci interpretačního modelu. Experimentátor „připraví scénu“ a stanoví celkový přehled a výchozí bod. Také je nutné počítat s těmito okolnostmi, jako s těmi nejdůležitějšími faktory, v závěrečném hodnocení výsledků. Použití modelu domu jako celkového přehledu pro něčí experi-

ment popudí ty, kteří si představují jakoukoliv formu objektivitu spojenou s vykonáváním experimentální archeologie.

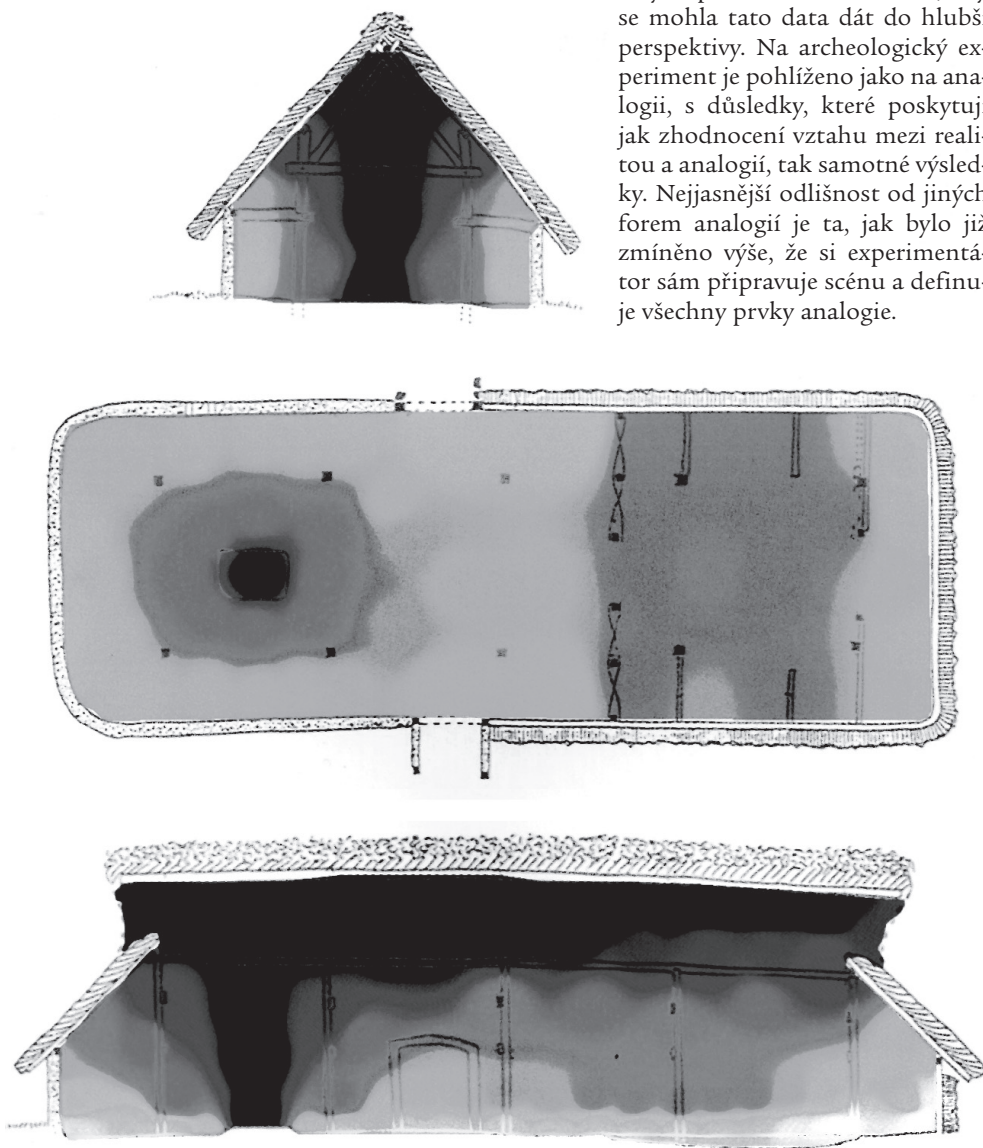
Dům a experimentální výzkum

Je nutné si objasnit, kde se v procesu spojeném s výstavbou modelu domu v životní velikosti tvoří poznání a informace, tedy odpovědět na otázku které části zahrnují vědecký proces, a které se obrací k potřebám ilustrace, vzdělání a sdělení?

Archeologický experiment patří do té části vědeckého výzkumu, kde je připraven podklad pro interpretaci, a kde jsou navrženy hypotézy týkající se fenoménů odhalených pomocí sběru dat tak, aby se mohla tato data dát do hlubší perspektivy. Na archeologický experiment je pohlíženo jako na analogii, s důsledky, které poskytují jak zhodnocení vztahu mezi realitou a analogií, tak samotné výsledky. Nejjasnější odlišnost od jiných forem analogií je ta, jak bylo již zmíněno výše, že si experimentátor sám připravuje scénu a definuje všechny prvky analogie.

Existují dvě různé koncepce provádění experimentu: kontrolovaný archeologický experiment a kontextuální archeologický experiment (Rasmussen 2001). To souvisí s cílem experimentu a s jeho organizací a s zhodnocením toho, jak může experiment přispět k interpretativním procesům, např. do jaké míry může rozhodně popřít hypotézu, nebo jak může vytvořit nové myšlenky a hypotézy. Do určité míry tyto dvě koncepce představují teoretický rozvoj, pouze hodnota kontrolovaného experimentu byla přijata jako způsob potvrzení hypotézy, zatímco roste pochopení hodnoty a přínosu kontextuálního experimentu. Významný rozdíl mezi těmito dvěma je v dokumentaci postupu a výsledků. Zatímco je zřejmé, jak mohou být zhruba dokumentovány postupy a výsledky kontrolovaného experimentu, je to značně složitější při kontextuálním experimentu: Jak může být zdokumentován zážitek? Mnoho současných experimentů používá obě koncepce: Obytný experiment obsahuje jak formalizovanou, tak systematická data společně s popisem subjektivních dojmů. Typický vědecký projekt zahrne obě koncepce, ale možná častěji v různých fázích postupu, nebo třeba střídavě. V případech téměř všech experimentů týkajících se modelů v plné velikosti je absurdní mluvit o kontrolovaném experimentu, i když jsou přítomny všechny jeho prvky.

Stavba domu v životní velikosti je kombinací několika úrovní interpretace a různých analogií. Během současných vykopávek – tj. výkladu archeologické zprávy – se odehrávají dlouhé série výkladů různých rysů a vztahů mezi nimi, aby se dosáhlo zastřešujícího závěru. Interpretovaná data z vykopávek tvoří zpravidla primární poklady pro vytvoření modelu. Kromě těchto dat musí být v závěrečném výkladu, tj. zamýšleném modelu, zahrnuto rozsáhlé množství prvků, včetně různých forem analogií předtím, než se model může prezentovat. Tato fáze zahrnuje sběr a analýzu dat z mnoha rozličných zdrojů, relevanci a význam toho, co má být posuzováno a hodnoceno. Příklady těchto zdrojů jsou např.: Stopy opracovaného dřeva, existující typy dřev, inventáře nástrojů atd.

■ Obr. 3 Cirkulace tepla v domě č. 10 v Lejre; škála od bílé po černou = od nejchladnějších míst po nejteplejší (barevná verze obrázku je na zadní obálce časopisu).

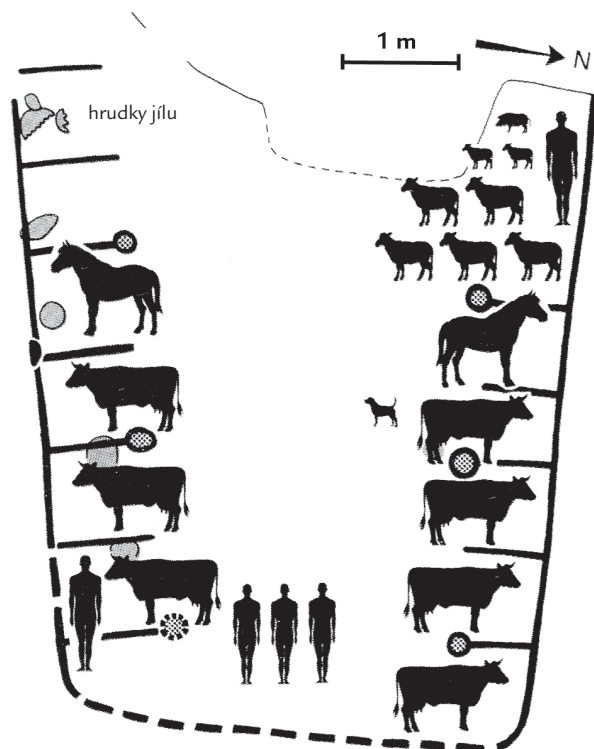
Tato fáze zahrnuje objasnění, ale může také zahrnout vědeckou diskuzi ve formě interpretace a argumentace ve prospěch jednotlivých prvků, jako důležitou část konečného tvoření domněnky, kterou výstavba modelu ustanoví. V několika případech není nutné pokračovat na vlastní stavbě na základě vědeckých podkladů, ale výhradně s ohledem na vzdělávací a prezentační cíle. Teoreticky je vlastní stavba pouze konkrétní realizací úvah a výkladů první fáze. Nicméně v praxi je situace jiná, neboť samotný stavební proces je velmi důležitý. Definované experimenty nebo testy mohou být do stavební fáze zabudovány. Tyto testy se mohou týkat teorií o funkci nástrojů, vhodnosti materiálů, síly a nosnosti různých spojů apod. Kromě těchto zřejmých problémů často spontánně vyvstane dlouhá řada otázek a voleb, které potřebují být rozhodnuty s ohledem na jednotlivé problémy. To zahrnuje typické analogie s moderním řemeslem, a úpravu nástrojů podle toho, co je „dobré“ a co je „možné“. Za vším v neposlední řadě leží vlastně vhodný obraz dočasného kontextu modelu. Toto platí samozřejmě pro všechny teorie, ale když je interpretace představena v podobě modelu v životní velikosti, objevuje se tento jev silněji. Ze stejného důvodu je možné pozorovat vývoj v autorově vnímání minulosti skrze vývoj jeho modelu domu, zvláště pokud jde o názory na řemeslný um lidí doby železné (Lund a Thomsen 1982:188ff). Konečný zhotovený model domu je naší interpretací toho, co bylo vykopáno. Tato interpretace může být špatná, nebo dobrá, ale představovala samotná stavba experiment? Byl to test domněnky a hypotéz, který měl vytvořit výchozí bod a základ pro nové interpretace? Jsme moudřejší? Nebo jsme pouze vyhověli cíli prezentace?

Hodnocení výsledku experimentů bývá provedeno skrze demonstraci jejich vztahů s archeologickou terénní dokumentací a poznáním prvků společných jak experimentu, tak původnímu zdroji. Pouze neustálou, opakovanou konfrontací původního zdroje s výsledky experimentu můžeme dosáhnout povýšení vývoje teorie a zvýšení našeho vnímání. Tento proces může být

příbuzný s přesně stanovenými experimentálními otázkami položenými během stavby domu, ale na většinu toho, co se děje při stavbě modelu nemůže být pohlíženo jako na experimentální otázky, ale spíše jako na úpravy v již existujícím výkladu.

Experimenty kolem postaveného domu v plném měřítku mohou být charakterizovány buď jako domy coby základy a místa pro specifické otázky, nebo jako domy coby předměty otázek spojených s nimi samými. Kde je model domu využit jako základ pro experimentální práci, tam je experiment zpravidla klasicky zorganizován. Zde jsme si vědomi, že pracujeme s interpretačním modelem. Takto se snažíme vytvořit pozadí a interpretační rámec odkazu pro identifikaci pozorovaných jevů a vzorů. V některých případech toto představuje sbírku komparativních dat spíše než vlastní experimenty charakterizované testovacím postupem. Při několika příležitostech badatelé například sebrali vzorky z podlahových vrstev z domu doby železné v Experimentálním centru v Lejre za účelem analýz jejich obsahu, kompaktnosti a mikrostruktury. Spolu s dokumentací vzorců činnosti obyvatelů domu mohou být data z těchto vzorků použita jako odkaz při interpretaci formativních procesů a okrsků, kde se prováděla nějaká činnost, na původních vrstvách podlahy v různých historických kontextech. Fakt, že rekonstruované domy z doby železné jsou, za účelem prezentace a vzdělání, obývány lidmi, kteří vykonávají každodenní domácí činnosti, znamená, že badatelé mohou argumentovat pro používání těchto podlahových vrstev jako zdroje realistických komparativních dat. Obsahují rostlinné zbytky, mikroby, zbytky artefaktů, dřevěné uhlíky a obvyklou špínu a zbytky, jejichž struktura se mění v závislosti na oblasti uvnitř domu; ať už je to rušná, udusaná část, nebo spíše klidnější část.

Je možné vyjmenovat sérii experimentálních otázek podle vztahu k domu samotnému. Jak může model přispět k pochopení užívání a potenciálů domu a hlavně, k našemu vnímání domů a jejich

■ Obr. 4 Rekonstrukce chléva a předpokládané rozmístění zvířat

odolnosti? Navzdory faktu, že experiment porovnává jednoduché otázky, které využívají principů výměny proměnných, a že představuje formalizovanou sbírku dat, je tento experiment v podstatě kontextuální (viz Obr. 5). Jeho primárním cílem je poskytnout inspiraci pro nové interpretace tím, že kriticky použije existující interpretační analogii. V budoucí perspektivě mohou být závěry dosažené analogií zlepšeny tím, že se do nich zahrnou data z archeologických zpráv na základní úrovni, kde je možné klást otázky na základní analogii, např. na model domu. Tohoto může být dosaženo například zkoumáním začínalých plicních tkání lidí z dobového prostředí, jehož škodlivé podmínky lze měřit v současné modelové situaci? V tomto ohledu může experiment mít potvrzovací, nebo vyvracející úlohu, kdy nejenže zkoumá míru životních podmínek uvnitř domu, ale také zda-li původní lidé žili v podobných podmínkách a tudíž v domech s podmínkami podobnými těm v domech modelových.

Dále experiment s ohněm pokládá otázky na několika úrovních.

Přístupy k experimentu

Kontrolovaný přístup Kontextuální přístup

● snaží se oddělit co nejvíc proměnných	● nesnaží se oddělit proměnné
● poskytuje měřitelné a opakovatelné výsledky	● poskytuje argumenty a inspirace
● může odmítnout nebo vyvrátit teorii	● může zhodnotit významnost

■ Obr. 5 Dva přístupy k archeologickému experimentu.

Stavba domů

A. Interpretace archeologických dat:

Pozůstatky domu

B. Interpretace dat :

Rekonstrukce modelu domu

- konzultování a hodnocení různých analogií
- sběr a hodnocení dodatečných dat
- (testování a hodnocení nástrojů, stavebních prvků a pracovních postupů)
- („řemeslo“)
- současný kontext a vnímání pravěkých společností a schopností.

C. Stavba modelu v životní velikosti:

Zhmotnění interpretace

- (konzultování a hodnocení různých analogií)
- (konzultování a hodnocení různých analogií)
- testování a hodnocení nástrojů, stavebních prvků a pracovních postupů
- „řemeslo“
- současný kontext a vnímání pravěkých společností a schopností.

D. Použití interpretace domu/analogie

● vizualizace	sdělování interpretace pocit z „prostoru“
● část experimentu	příslušenství a příprava pro inspiraci test definovaných témat

■ Obr. 6 Různé fáze a prvky stavby plně funkčního domu

Ty se zabývají jednotlivými prvky konstrukce domu, užití a vnitřním uspořádáním a v neposlední řadě naší vlastní interpretaci pravěkých domů. Experiment je unikátní v tom smyslu, že může uspokojit základní požadavky dobrého analogického uvažování, neboť je možné vrátit se ke zdroji a porovnat experimentální a archeologická data. Katastrofa je pro archeology ten nejlepší zdroj poznání – to se týká archeologické lokality se shořelým domem. Tam bylo vše zapomenuto ve velkém spěchu, málo toho bylo odneseno a kvůli materiálu, který byl použit na stavbu domu, se oheň někdy rozhořel tak rychle, že pohltit i lidské životy. Archeologové to cítí tak, jako by se dívali na momentku z pravěku, když odkryjí shořelý dům.

Pravěký shořelý dům je zdroj, který může být porovnán s experimentem s ohněm v Lejre. Efekt je dvojnásobný: Soubory dat, která vyvstávají ze shořelých domů, si mohou vzájemně pomáhat při interpretaci. Experimentálně shořelý dům, který je výsledkem známé situace a pozorovaného a zdokumentovaného procesu, může být použit jako odkaz pro původní shořelý dům, který se interpretuje. Naproti tomu, porovnání s archeologickými daty může přispět k diskusi a hodnocení modelu domu, který byl experimentálně spálen. Odpovídá model domu archeologickým datům, nebo zde jsou některé základní rozdíly?

Shořelý dům je zároveň také zdrojem, se kterým mohou být nejlépe porovnány interpretace modelů domů s pomocí archeologické zprávy. Důležitým rysem experimentu v archeologii je ten, na rozdíl od jiných analogií, že my sami jsme jej učinili a připravili scénu. Nicméně, v tomto experimentu je z toho důvodu, že se dům nechá shořet, neodmyslitelný element náhody – náhodné situace, protože způsobení požáru není součástí analogie a kontrolované scény. Tato náhodná okolnost je společná se situací, která vedla k vytvoření původního archeologického zdroje; je spojená s experimentálními i archeologickými daty o shořelých domech. Tvoření současných dat je výsledkem náhodných událostí (požáru) jak v pravěku, tak i v sou-

časnosti – procesem, který se nedá vytvořit nebo kontrolovat. Důležitou částí procesu byly následně vykopávky shořelého domu v Lejre v letech 1992-93. V budoucnosti by bylo vhodné provést další experimentální požáry (Boye 1996: 64)

Použitá literatura

- Ahrens, C. 1990: Wiederaufgebaute Vorzeit. Archäologische Freilichtmuseen in Europa. Neumünster.
- Boye, L. 1996: Jernalderhus i flamme. In: Meldgaard M. & M. Rasmussen (eds.) Arkaeologiske eksperimenter i Lejre. Lejre, p. 57 - 64.
- Carsten, J., S. Hugh-Jones 1995: instruction. In: Carsten, J. & S. Hugh-Jones (eds.) About the House - Levi - Strauss and Beyond. Cambridge, p. 1 - 46.
- Draiby, B. 1991: Studier i jernalderens husbygning. Rekonstruktion af et langhus fra aeldre romersk jernalder. Madsen, B. (ed.) Eksperimentel Arkaeologi. Studier i teknologi og kultur, 1. Lejre, p. 103 - 104.
- Edblom, L. 2002: Stuga och säte. Rum och inredning i ett järnåldershus. Skrifter från Stiftelsen Gene Fornby 2. Örnjöldsvik.
- Henriksen, P. S. 1996: Oldtidens landbrug. In: Meldgaard M. & M. Rasmussen (eds.) Arkaeologiske eksperimenter i Lejre. Lejre, p. 65 - 72.
- Jensen, H. J. 1994: Flint tools and Plant working. Aarhus.
- Lund, J., V. Thomsen 1982: Toftinghuset. Om rekonstruktion af et jernalderhus. KULM 1981. Højbjerg, p. 187 - 207.
- Petersson, B. 2003: Föreställningar om det förflutna. Arkeologi och rekonstruktion. Lund.
- Rasmussen, M. 1999 (ed.): Hal og Hojsaede i vikingetid. - Et forslag til rekonstruktion af kongehallens arkitektur og indretning. Technical Report, 5. Lejre.
- Rasmussen, M. 2001: Experiments in archaeology - A view from Lejre, an "old" experimental centre. Zetschrift für Schweizerische Archäologie und Kunstgeschichte 58, 1. 2001, p. 3 - 10.
- Schmidt, M. 2000: Fake. Haus- und Umweltrekonstruktionen in archäologischen Freilichtmuseen. In: Kelm, R. (ed.) Vom Pfostenloch zum Steinzeithaus. Archäologische Forschung und Rekonstruktion jungsteinzeitlicher Haus- und Siedlungsbefunde im nordwest-lichen Mitteleuropa. Heide.

Summary

Theoretical approach to the reconstruction of a prehistoric house and experimental archaeology

This article is an abridged version of the foreword to the proceedings of Rasmussen, M. (ed.) 2007: Iron Age houses in flames. Testing house reconstructions at Lejre, Studies in Technology and Culture vol. 3. Historical-Archaeological Experimental Centre. Lejre, s. 8-15. Within the Czech environment it contributes to the discussion on the purpose of building reconstructions. Surprisingly it sees from a different angle the term construction, which is 'building based on nothing' while building a model is based on the analysis and interpretation of archaeological findings.